

tárosok segítséget várnak a kutatóktól a szabadpolc-rendszerü koicsonzes, a differenciált (egyedi) olvasószolgálat és az olvasás irányításának megszervezésével kapcsolatos tapasztalatok általánosításában. Számos hozzászóló rámutatott a könyvtárosképzés, illetve továbbképzés megjavításának szükségességére.

V.M. Sztriganov, az OSzSzSzk művelődésügyi miniszterének helyettese az egységes osztályozási rendszer létrejöttéről számolt be. Bejelentette, hogy eddig már több kötet jelent meg e nagy munkából, s az egész munkát 1963-ban fogják befejezni. Megjelent a 4. (Kémia szak), a 6. (Biologia szak) és a 12. (Mezőgazdaság szak) kötete.

A plenáris ülés a megvitatott kérdésekről határozatot fogadott el. (PS)

ÖSSZEHANGOLT ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS

AZ ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS ÖSSZEHANGOLÁSA

A POZNANI VAJDASÁG KÖNYVTÁRAIBAN

DEMBSKI, János: Die Koordinationskommission für Bibliotheken in Poznan. Einige Bemerkungen über ihre Tätigkeit. = Zbl.Bibl. 75.Jg. 1961. lo. no. 452-454. p.

1958. végén - az Egyetemi Könyvtár igazgatójának javaslatára - Poznań vajdaság könyvtárai a felmerülő kérdések megoldásá-

nak megkönyvitése és az egyes könyvtárak munkájának összehangolása végett, un. koordináló bizottságot állítottak fel. A bizottság tagjai Poznań nagyobb tudományos, közművelődési és szakkönyvtárainak igazgatói lettek. A bizottság tulságos mérvű felduzza-dásának megakadályozása végett Poznań vajdaság megyei könyvtárának igazgatója a járási könyvtárak vezetői közül csak kettőt-hármat szokott az ülésekre meghívni.

A bizottság munkáját 6 személyből álló elnökség irányítja. A munka a következő területeken folyik:

1. az állománygyarapítás koordinálása,
2. irodalompropaganda,
3. a feldolgozó, konzerváló munka stb. terén való tapasztalatcsere.

A bizottság megalakulása óta eltelt két évnyi idő eredményeit nemcsak az eddigi sikerek tükrében kell lemérni, hanem a kidolgozott tervek kilátásaiban is.

Talán a legnehezebb kérdés a könyvtárak állománygyarapításának összehangolása. A különféle tudományos szakkönyvtárak, mint pl. az Orvostudományi Főiskola, a Kereskedelmi Akadémia, a Műegyetem és a számtalan tudományos intézet könyvtára sajátos szükségleteinek figyelembevétele elengedhetetlen feltétele annak, hogy ezek az intézmények továbbra is megfelelhessenek feladatuknak. Éppen ezért az állománygyarapítás összehangolása csak az általános tudományos könyvtárak, un. az Adam Mickiewicz Egyetemi Könyvtár, a Tudományok Barátainak Poznańi Társasága könyvtárának, a kórniki könyvtár és a poznańi E. Raczyński Városi Könyvtár könyveire szorítkozik.

Ezeknek a könyvtáraknak vezetői a gyűjtőköt így osztották fel egymás között:

XVI.-XVIII.sz.	lengyel nemzetű irodalom:	poznańi E.Raczyński Városi Könyvtár és a Kórniki Akadémiai Könyvtár,	
XIX. "	" "	" "	Tudományok Barátainak Poznańi Társasága Könyvtára,
XX. "	" "	" "	A. Mickiewicz Poznańi Egyetemi Könyvtár és E. Raczyński Városi Könyvtár 1945-től kezdődően, amikortól fogva kötelempéldányt kap.

A fenti könyvtáraknak a megállapított gyűjtőkörben lehetőleg minden nyomtatványt gyűjteniök kell. A hiányzó művekről ajánlatos mikrofilmet beszerezni. A tájékozódás megkönnyítése végett az érdekelt könyvtárak kicserélik egymással lengyel folyóirat-katalógusaikat és kisebb folyóiratállományaikat. Az egyes könyvtárak kötelezték magukat a tulajdonukban lévő lengyel nyomtatványok bibliográfiai feltárására.

A külföldi irodalom és egyes nyelvetterületek irodalmának elhatárolása tekintetében a könyvtárak a következőkben állapodtak meg:

A Poznańi Egyetemi Könyvtár - a felsőoktatási minisztérium által megadott irányelvek szerinti állománygyarapításon felül - az NDK folyóiratait (az NSzK folyóiratait az Intyut Wýngati Zachodni Intézet gyűjti), a skandináv és angolszász irodalmat, továbbá a keleti szláv irodalmat szerzi be, ezenfelül az ősnymtatványokat, térképeket, a zene-műveket és a könyvtártudomány körébe vágó egész irodalmat gyűjti.

A Lengyel Tudományos Akadémia kórniki könyvtára a román nyelvek irodalmát, a térképeket, a XIX. sz. grafikai és zenei műveit, lengyel eredetű és Lengyelországra vonatkozó aprónymtatványokat és lengyel ex libriseket gyűjt.

A Tudomány Barátai Poznańi Társasága Könyvtárának gyűjtőköre a nyugati és délszláv irodalom, a tudománytörténeti irodalom, szinirodalom és a lengyel művek fordításai.

Az E. Raczyński Városi Könyvtár a XVI.-XVIII. sz.-i lengyel ősnymtatványokat, a lengyel és külföldi nyomdászatra vonatkozó irodalmat, és térképeket gyűjti.

A koordináló bizottság munkájának eredményeképpen megjelent már a Poznańi könyvtárak külföldi kurrens folyóiratainak 1957. évi jegyzéke, az 1958. évi jegyzék most van nyomtatás alatt. A kéziratállományra vonatkozóan szintén közzétett már a bizottság egy füzetét, az ősnymtatványokra vonatkozó kiadvány pedig most vár kiadásra.

Külön üléseken kíván a bizottság a térkép -, illetve a grafikai gyűjtemények kérdésével foglalkozni. Tervbe vette a rájuk vonatkozó művek bibliográfiájának s az egyes könyvtárak kartográfiai állománya kalauzájának kiadását is. Ugyanugy a poznańi vajdaság könyvtárainak kalauzáját is közzé kívánja tenni.

A közeljövőben a konzerválás és a raktárak, továbbá a könyvtárközi kölcsönzés kérdései kerülnek szőnyegre. (BZ)

*
* *

A kérdés iránt részletesebben érdeklődő olvasóink figyelmét felhívjuk a külföldi sajtóban megjelent nagyszámú közleményre, melynek címleírásait a Könyvtári és

Az alábbiakban néhány lengyel cikkre hívjuk fel a figyelmet:

DASZKOWSKI, Zbigniew: O współpracy bibliotek naukowych z siecią bibliotek powszechnych. = Przegl. Bibl. 22. rocz. 1954. 2.no. 120-125.p.

A tudományos könyvtárak együttműködése a közművelődési könyvtárak hálózatával.

KRACZKIEWICZ, Janina: O udział bibliotekarzy w kształtowaniu zasad pracy i współpracy bibliotek. = Bibliotekarz. 15. rocz. 1948. 10-11. no.

RÓG-MAZUREK, F.: Współpraca bibliotek powszechnych z bibliotekami naukowymi. = Przegl. Bibl. 21. rocz. 1953. 3.no. 203-210. p.

A közművelődési könyvtárak együttműködése a tudományos könyvtárakkal. A poznańi Városi Raczynski Könyvtár és a poznańi Egyetemi Könyvtár együttműködéséről.

WALTEROWA, Helena: Współpraca bibliotek naukowych z bibliotekami powszechnymi. = Bibliotekarz. 17. rocz. 1950. 3-4. no. 46-49.p.

A tudományos és a közművelődési könyvtárak együttműködése.

WITEK, E.: Hasło konferencji krytyckiej: "upowszechnic biblioteki naukowe, unaukowic biblioteki powszechnie" - w praktyce. = Bibliotekarz. 23. rocz. 1956. 2. no. 39-42. p.

A krytycal konferencia jelszava: "általánossá tenni a tudományos könyvtárakat és tudományossá tenni a közművelődési könyvtárakat" - a gyakorlatban.

ZAKRZEWSKA, H.: O pogłębienie współpracy bibliotek naukowych z bibliotekami powszechnymi. = Bibliotekarz. 26. rocz. 1959. 7-8. no. 196-202.p.

A tudományos és a közművelődési könyvtárak együttműködésének elmélyítése.

KÖZPONTI KATALÓGUSOK

A TELEX FELHASZNÁLÁSA A KÖZPONTI KATALÓGUS SZOLGÁLTATÁSAINÁL

WOLK, L.J. van der: The function of telex in the union catalogue. = Libri. 11. vol. 1961. 4. no. 377-391. p.

A télex [távgepiről] szerepe a központi katalógus szerkesztésében.

a vele szemben lámasztott valamennyi követelmény.

Felhasználói: főiskolai hallgatók és kutatók a humán és műszaki tudományok valamennyi területéről. Kérésüket vagy közvetlenül, vagy lakóhelyük közművelődési könyvtára, vagy kutató intézményük, vállalatuk könyvtára útján juttatják el a központi katalógusba.

A központi katalógusnak - ha jól akarja ellátni feladatát - elsősorban is naprakész állapotban kell lennie. A körébe tartozó könyvtárak állománygyarapításáról tehát még aznap tudomást kell szereznie.

A közvetlenül - tehát nem könyvtár közvetítésével - hozzá forduló személynek a keresett mű lelıhelyének megjelölésén felül a mű megszerzésének módjára es lehetőségeire vonatkozóan is tájékoztatással kell szolgálnia. A kérésükkel könyvtár útján jelentkező kutató tudósok, - mivel rendszerint határidős kutatómunkával kapcsolatos irodalomra van szükségük, - gyors és pontos válaszra várnak. Joggal elvárhatják ezenfelül azt is tőle, hogy fontos és sürgős munkájukhoz